

1. Indledning

Miljøministeren har anmodet miljøstyrelsen om at udarbejde en redegørelse om principper for anvendelsen og prioriteringen af vore vandressourcer som et bilag til forslaget til lov om vandforsyning.

Spørgsmålet om en samlet vandforsyningspolitik er ikke mindst aktualiseret af de senere års tørre somre, den stadige stigning i forbruget af vand til vanding i landbruget, og af den større interesse i befolkningen for anvendelsen af vandforekomsterne til vandforsyning, recipient for spildevand, dambrug, sportsfiskeri og rekreative formål.

Udformningen af en samlet vandpolitik forudsætter kendskab til størrelsen af de til rådighed værende vandressourcer og deres fordeling i landet. En samlet opgørelse er ikke foretaget, siden forureningsrådet i juli 1971 udsendte publikationen »Vandressource«. Gennem de regler om planlægning, der blev udbygget i den ændrede vandforsyningslov af 1973, blev det bestemt, at vandforsyningsplanlægning i de enkelte amtskommuner skal gennemføres af amtsrådene, i hovedstadsområdet dog af hovedstadsrådet, med bistand af kommunalbestyrelserne. Denne vandforsyningsplanlægning, hvorom der er givet nærmere retningslinier i cirkulære nr. 93 af 17. april 1974 om behandling af vandforsyningsspørgsmål efter den ændrede vandforsyningslovgivning og i miljøstyrelsens vejledning nr. 2/1975 om hydrogeologisk kortlægning, tilstræber en samlet opgørelse over de til rådighed værende vandressourcer. Opgørelsen af de udnyttelige grundvandsressourcer tænkes foretaget på grundlag af den igangværende hydrogeologiske kortlægning, mens overfladevandsressourcerne kortlægges gennem spildevands- og recipientkvalitetsplanlægning.

Den hydrogeologiske kortlægning er kun afsluttet i enkelte afgrænsede områder, men mangler såvel for landet som helhed som for de fleste amtskommuner. Alligevel har den igangværende planlægning, som det vil fremgå af denne redegørelse, givet de enkelte amtskommuner et bedre grundlag for at skønne over det nuværende vandforbrug,

de enkelte regioners behov frem til år 2000 samt størrelsen og kvaliteten af de tilstedeværende ressourcer.

Udarbejdelse af amtskommunale indvindingsplaner indeholdende en nøjagtigere beregning af størrelsen af de til rådighed værende vandressourcer og deres fordeling i landet vil imidlertid først kunne udføres, når de enkelte amtskommuner har gennemført den hydrogeologiske kortlægning.

I redegørelsen er nogle af problemerne omkring vandindvindingen søgt belyst. Specielt søges sammenhængen mellem vandforsynings-, spildevands- og recipientkvalitetsplanlægningen samt følgevirkningerne af vandindvinding og de tekniske muligheder for at forudsige og afbøde virkningerne af en given vandindvinding belyst, ligesom hele spørgsmålet om grundvandsbeskyttelsen behandles.

I redegørelsens sammenfatning gives forslag til den prioritering vandressourcens forskellige anvendelsesformål efter miljøstyrelsens opfattelse bør have for på en rimelig måde at tilgodese samtlige interesser.

Forslag til detaljerede retningslinier for de kommunale råds administration på vandområdet er under udarbejdelse i miljøstyrelsen, og vil i første omgang fremkomme i form af en vejledning i planlægning af udnyttelse af vore grundvands- og overfladevandsressourcer samt planlægning af den fremtidige vandforsyningsstruktur. Retningslinierne vil imidlertid af miljøministeren kunne gøres bindende i forbindelse med udarbejdelsen af de bekendtgørelser, der skal indeholde de nærmere regler om administrationen af vore vandressourcer til opfølgning af den ændrede vandforsyningslov. Disse regler vil blive udarbejdet i samarbejde med bl. a. de kommunale organisationer og erhvervsorganisationerne.

2. Vandets kredsløb i naturen.

Vandet i naturen er i evigt kredsløb. Der sker stadig fordampning fra have, søer, vandløb, planter og jordoverfladen. Efter fortætning af vanddampe i atmosfæren vender vandet tilbage i form af nedbør på havet og jordoverfladen. For den del af ned-